

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΣΩΤΟΥ - Λουκ. 15, 11-32 (12/2/2017)

Η απεριόριστη αγάπη του Θεού

Έχει ειπωθεί, αγαπητοί μου αδερφοί, ότι αν για κάποιον ακατανόητο τρόπο εξαφανιζόταν από προσώπου Γης όλη η Αγία γραφή και σωζόταν η σημερινή Ευαγγελική περικοπή, η λεγομένη του Ασώτου Υιού, τότε αυτή και μόνη θα ήταν ικανή να διατηρήσει την Εκκλησία εις τους αιώνες ζωντανή, ως την κιβωτό της σωτηρίας των ανθρώπων. Και αυτό, γιατί η περικοπή αυτή περιέχει όλα εκείνα τα πνευματικά στοιχεία, τα οποία σηματοδοτούν και συνιστούν την πνευματική ζωή, η οικείωση των όποιων είναι ικανή να μας χαρίσει τη σωτηρία στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού.

Ο Χριστός ομιλεί για έναν νεαρό υιό, τον δεύτερο μιας αρχοντικής οικογένειας, ο οποίος είχε τα πάντα στη ζωή του, ζούσε στην ασφάλεια του αρχοντικού του πατέρα του και κάποια στιγμή αποφάσισε να αυτονομηθεί, να διεκδικήσει την ελευθερία του. Ζήτησε από τον πατέρα του να εκποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία που του αναλογούσαν, να του δώσει τα χρήματα και να φύγει. Ο πατέρας του ουδεμία αντίρρηση έφερε στην αξίωση αυτή του παιδιού του, έκανε ό,τι του ζήτησε και το παιδί έφυγε από την πατρική εστία, *απεδήμησε εις χώραν μακράν*. Όπως παραστατικότατα περιγράφει η υμνολογία της ημέρας, ο νέος, «δαπανήσας ασώτως την πατρικήν ουσίαν έρημος γέγονε», δηλ. άρχισε να ζει μια ζωή άσωτη, ασύδοτη, μέσα στη χλιδή και στην κραυγή, αποτέλεσμα της οποίας ήταν, σταδιακά και πολύ σύντομα, να τα χάσει όλα και να μείνει έρημος, δηλ. μόνος, γιατί όταν έπαψε να έχει οικονομική δύναμη, όλοι οι πρόσκαιροι και υποτιθέμενοι φίλοι του τον εγκαταλείψαν. Και για να ζήσει προσκολληθήκε σε κάποιον ο οποίος του ανέθεσε να βόσκει τους χοίρους του και να τρώγει από τα ξυλοκέρατα που έτρωγαν και οι χοίροι. Ευρισκόμενος μέσα στην παραζάλη, μέσα σ' αυτό το κατάντημα, ήρθε εις εαυτόν, δηλ. συνειδητοποίησε την κατάστασή του, τρόμαξε, συγκλονίστηκε και αποφάσισε να πάρει το δρόμο της επιστροφής.

Οι ερμηνευτές μας λένε ότι ο πατέρας, από την ημέρα που έφυγε το παιδί του, καθ' όλο το μακρύ διάστημα της απουσίας του, έβγαινε στην άκρη της πόλεως και αγνάντευε στον ορίζοντα, περιμένοντας την επιστροφή του. Έτσι κι. Όταν ο πατέρας είδε ο πατέρας το παιδί να έρχεται από μακριά δε περίμενε να φτάσει το παιδί, αλλά έτρεξε εκείνος και το πήρε στην αγκαλιά του και το παιδί, με δάκρυα στα μάτια, ζήτησε να τον κάνει δούλο του. Αλλά, όχι μόνο δούλο δεν τον έκανε ο πατέρας του, αλλά διέταξε τους άλλους δούλους να τον ντύσουν με αρχοντικά ρούχα, να του φορέσουν χρυσό δακτυλίδι

και να σφάζουν το μόσχο τον σιτευτό, για να χαρούν για την επιστροφή του ασώτου υιού. Αυτές ήταν οι ενδείξεις της πλήρους αποκαταστάσεως και της συγχώρεσής του.

Ο μεγάλος γιος, ο οποίος ουδέποτε στεναχώρησε τον πατέρα του, γυρνώντας από τα χωράφια και βλέποντας το πανηγύρι που συνέβαινε στο σπίτι του, πληροφορήθηκε την αιτίαν της χαράς και στεναχωρήθηκε, πικράθηκε. Ο πατέρας, αντιλαμβανόμενος τι συνέβαινε, πήγε δίπλα του και του είπε «παιδί μου τί έχεις, γιατί δεν έρχεσαι να χαρείς μαζί μας;». Κι εκείνος απάντησε «εγώ δεν σε πίκρανα ποτέ, πάντα δουλεύω για σένα, δε σήκωσα ποτέ το κεφάλι μου με αξίωση απέναντι σου, αλλά εσύ ποτέ δεν έσφαξες το μόσχο το σιτευτό για να χαρώ με τους φίλους μου». Και ο πατέρας, γεμάτος αγάπη, του είπε «παιδί μου, εσύ ήσουν μαζί μου, ό,τι έχω είναι δικό σου. Έλα να χαρείς μαζί μας, γιατί ο μικρός σου αδερφός ήταν χαμένος και βρέθηκε, ήταν νεκρός και αναστήθηκε».

Αυτή ήταν, με απλά λόγια, η Ευαγγελική περικοπή που ακούσαμε σήμερα και μας δίνει αφορμές να σταθούμε σε τρία, πολύ σημαντικά σημεία. Το πρώτο είναι η ελευθερία. Ο Θεός μας έπλασε ελεύθερους, δεν μας έχει σκλαβωμένους στο γεγονός της πίστεως. Ακόμη κι εμείς που είμαστε μέλη της Εκκλησίας, είμαστε ελεύθεροι να ζήσουμε μέσα Της. Δε μας υποχρέωσε κανείς να είμαστε μέλη Της. Είναι προσωπική μας επιλογή να παραμένουμε μέσα σ' Αυτή. Έχουμε την ελευθερία ακόμα και να Την αμφισβητήσουμε, ακόμα κι εναντίον του Θεού να στραφούμε. Η ελευθερία μας δεν έχει όρια και περιορισμούς μέσα στην Εκκλησία, εν' αντιθέσει με ό,τι συμβαίνει με άλλες κοσμικές θρησκείες, στις οποίες, όταν ένας πιστός τολμήσει να αμφισβητήσει έστω και στο ελάχιστο τα όσα η θρησκεία του επιβάλλει, κάποιες φορές χάνει και την ίδια του τη ζωή. Αυτό είναι το κόστος. Είμαστε, λοιπόν, η Εκκλησία της ελευθερίας. Άλλωστε, ο Χριστός είπε «όποιος θέλει να έρθει μαζί μου, δεν σας υποχρεώνω να με ακολουθήσετε». Έρχεται, όμως, ο Απόστολος Παύλος στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα και μας λέει: *πάντα μοι έξεστιν αλλ' ου πάντα συμφέρει*¹, δηλ. όλα έχω την ελευθερία να τα πράξω, αλλά δε με συμφέρουν όλα. Αυτό σημαίνει ότι σημασία έχει πώς διαχειρίζεται κανείς την ελευθερία του. Ο τρόπος που διαχειριζόμαστε την ελευθερία που μας χάρισε ο Θεός, θα μας οδηγήσει είτε στην σωτηρία και στη δικαίωση, είτε στην απώλεια και στη καταστροφή αυτό.

Το δεύτερο σημείο είναι το γεγονός της αμαρτίας, που είναι καρπός της ελευθερίας μας. Την αμαρτία δεν μας την έδωσε ο Θεός. Εκ της ελευθέρας ανθρώπινης προαιρέσεως προέκυψε η αμαρτία. Βλέπετε ποια είναι η κακή προαίρεση της ελευθερίας. Η αμαρτία είναι μία δαιμονική, μια εωσφορική κατάσταση, που κυριεύει τον άνθρωπο και τον κάνει εχθρό του Θεού, αλλά εχθρό του ίδιου του

¹ Α' Κορ. 6,12

εαυτού του. Ας δούμε τί συνέβη στο μυαλό του παιδιού αυτού. Το γεγονός της αμαρτίας τον απομάκρυνε από το πατέρα του, το Θεό και τον έκανε και εχθρό προς τον ίδιο του τον εαυτό. Έφθασε σε τέτοιο σημείο ώστε να τρομάζει από το κατάντημά του, να μην έχει πιο κάτω να βαδίσει στην αμαρτίας το δρόμο και αυτό να τον συγκλονίσει και αυτός ο συγκλονισμός να γίνει αφορμή επιστροφής. Η αμαρτία δηλ. εγκλωβίζει το άνθρωπό σε μια αιχμαλωσία, σε δεσμά πνευματικά, χειρότερα από τα δεσμά της φυλακής, αλλά τον οδηγεί και στον αυτοεξευτελισμό. Εκείνος που παραδίδεται στην αμαρτία και την θεωρεί φυσιολογικό γεγονός, ζει σύμφωνα με το θέλημά της και όχι με το θέλημα του Θεού ή αρνείται και την ύπαρξή της, έχει εγκλωβιστεί και φθάνει στο σημείο του αυτοεξευτελισμού ενώπιον του Θεού, ενώπιον των ανθρώπων και ενώπιον του ίδιου του τού εαυτού.

Υπάρχει και ένα τρίτο σημείο το οποίο είναι ό,τι πιο ελπιδοφόρο μπορεί να προκύψει από το Ευαγγέλιο: είναι η αγάπη του Θεού. Δεν έχει όριο αυτή η αγάπη, δεν έχει αρχή δεν έχει τέλος, γιατί *ο Θεός αγάπη εστί*². Η ουσία του Θεού είναι η αγάπη και ο Θεός, επειδή είναι αγάπη δεν ενδιαφέρεται τόσο για την ποσότητα της αγάπης μας, αλλά για την ποιότητα της μετανοίας μας, πράγμα που σημαίνει ότι η αμαρτία, από μόνη της, είναι αδύναμη να μας καταστρέψει, δεν είναι σε θέση να μας στερήσει τη σωτηρία. Αυτό όποιο θα μας στερήσει τη σωτηρία είναι η εμμονή στην αμαρτία, δηλ. η αμετανοησία. Αν ο μικρός γιος της παραβολής, φθάνοντας σ' αυτό το κατάντημα, δεν έπαιρνε το δρόμο της επιστροφής, αλλά επέλεγε την επιλογή της απογνώσεως και της απελπισίας, θα είχε βάλει θηλιά στο λαιμό του και θα είχε τελειώσει τη ζωή του, μέσα σε κατάσταση συνειδητής αμαρτωλότητας. Όμως, η αμαρτία γι' αυτόν έγινε ευκαιρία μεταστροφής, έγινε αφορμή σωτηρίας. Γι' αυτό είναι αδύναμη η αμαρτία, όταν ο άνθρωπος επιλέγει την μετάνοια. Η μετάνοια είναι η επιστροφή στο σπίτι του Πατέρα, στην αγάπη του Θεού, η οποία ουδέποτε παύει να υφίσταται, όσο και αν απομακρυνόμαστε κι επιλέγουμε άλλους δρόμους. Η μετάνοια είναι αυτή που σβήνει το παρελθόν και ανοίγει το δρόμο για το μέλλον.

Γι' αυτό ο μικρός γιος της παραβολής είναι ευεργέτης μας ως προς το δεύτερο σκέλος της ζωής του. Μακάρι να γίνει παράδειγμα προς μίμηση για όλους μας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

² Α' Ιωάν. 4,8